Laurenţiu Nistorescu
NOCTURNALIILE DESPRE SOLSTIŢIU

E ca şi când aş număra până la trei sute. Sau mai curând până la treisutecincizecişişapte, pentru că ideea aşteptării mă irită într-atâta încât aş grăbi numărătoarea... de parcă astfel aş putea face timpul să curgă după voia aceasta de-o clipă. Ori chiar aşa se întâmplă ? Nu categoric nu, treuie să alung ereziarhul din mine, gândul dinainte e doar dovada că acest cinci (să număr până la treisutecincizecişişapte înseamnă să-mi detaşez cinci minute din viaţă) este inofensiv doar atunci când devine cifră - sunetele sale se pot ordona oricând în cuvântul cinic şi abia atunci ar rosti adevărul.

Vorbesc despre aceste cinci minute înfăţişându-mi cumva existenţa compusă din cuante de câte asemenea cinci minute aşezate anapoda în câmpul biografiei mele - doar pentru a tăcea despre fascinaţie. Ca să-i ascult, să-i realizez dispersia, n-am altă şansă decât să tac. Profund, dar nu ca pentru rugăciune, ci ferm, insolent, gata să fiu altceva decât substanţă: mişcare. Fascinaţia aceasta căreia trebuie să-i ating sub-limita este atavică, fără suport, ca o respitraţie în spatele zidului. Ca pulsul. Şi, mai ales, mai adâncă decât mine în mine însumi. Altfel nu este şi nefiindul ei nu mi-ar fi deajuns, nu mi-ar fi ortosens. Din fascinaţie mă nasc şi din nimic altceva.

Cinci.

Naşterea însăşi, de-sine-facerea, încape în fărâma aceasta de cinci minute, în prima dintre fărâme - cea ale cărei dureri mă pot predetermina. O ostracizare, o evadare complice, o sfârşire cu dinainte-existenţa este această naştere la care mă refer, alta decât cea care-mi este dată dinafară, alta decât cea la care sunt invitat să fiu de faţă. E o chemare a mea ca martor în propria-mi instanţă. Ca să-mi certific, sub jurământ, că atunci înainte n-a existat nimic (să fi spus doar a existat nimic şi-aş jura rău)... că nimicul acela l-am văzut eu însumi. Numai că îndată ce l-am văzut, a mai existat ceva: privirea. Privirea şi tot ceea ce face privirea să fie, ceea ce face acel nimic să-şi sporească consistenţa în durerea de-a exista. Destul cât să mă înspăimânt şi să-mi acopăr ochii. Cu mâinile, cum altfel ? mâini pe care trebuie să le vântur puternic în jurul meu, unde nimicul se încheagă în ceva ce nu am încă tăria să numesc şi care, fie şi doar cu această motivaţie, rămâne în pragul fiinţării.

Cinic.

Îmi doresc să mă nasc, îmi urzesc să mă nasc ca şi când aş putea şi aşa ceva. Să mă nasc ca şi când aş deveni altul, să mă ex-ist. Cu consecinţa că, într-o succesiune a evenimentelor pe care n-am voie să mi-o dezvălui, m-aş putea aşeza odată alături, cerându-mi autoritar să nu aprind lumina (cel mai adesea, abia aprinzând lumina începi să compui miraje, am învăţat asta) şi să povestesc. Să... prevestesc.

Cinci minute, cinice minute, nici o secundă în plus.

Dar pot avea tot timpul din lume doar reformulând mecanismul ceasornicului. De ce n-aş putea? Şi totodată, cum şi de ce şi mai ales pentru ce aş putea ? Doar pentru a mă lua odată de mână, a mă duce de cealaltă parte a podului pe care cândva n-am dorit să-l trec şi a mă abandona acolo cu aerul că nu îmi mai pasă de mine şi de fapt cu convingerea interioară că numai plecând eu departe de mine îmi pot face binele pe care-l aştept în tăcerea-substitut de rugăciune?

Ştiu, ghicesc mai degrabă că dacă ar fi întrebările acestea un corsaj de ciment ridicat în juru-mi ca să mă îngrădească în mers, s-ar strânge tot mai aproape, atât de aproape chiar încât ar deveni la urmă un obelisc oarecare pe care l-aş strânge eu apoi în braţe să-mi fie suport al beatitudinii. Numai că beatitudinea nu-şi are locul, pur şi simplu nu încape de prea-măsura-i acolo unde şi-a făcut loc fascinaţia. Şi-atunci întrebările, cu gradientul lor de potenţialităţi, n-au încotro şi se destructurează lent, legic dar nu şi logic, sfârşind prin a se metamorfoza într-o

cazuistică de o feroce formalitate - o cazuistică a ceea ce voi fi fost ori a ceea ce va să fiu, dacă.

Icnic.

Lipsa de sens a acestui cinci de-a-ndoaselea (ori, de ce nu, de-a v-aţi ascunselea) construieşte sens şi semn - spre luare aminte, pe acela de icnet, de gâfâială scurtă şi temeinică şi necomunicată pe de-a-ntregul. Este cam ceea ce mi-ar putea folosi la descrierea sonorităţii cu care-mi voi fi însoţit de-mine-naşterea-mi... cea pe care ţin s-o reconstitui acum silindu-mă să identific cu precizie catena de cod genetic dintru care îmi trag erorile; doar atât, s-o identific, şi să-i admir neghiobia înspiralată, mama ei de ţandără de cod genetic.

Dar codu-i un peşte şi n-am să sar peste.

Convins sunt şi în lipsa argumentelor, nu cu un ţipăt mi-aş putea vesti retrovenirea pe lume - dar nici cu icneala poticnită din cinciul acesta rămas cu susu-n jos (cu josu-n sus), cinci care-mi sfârtecă existenţa în franjuri de tot atâtea minute ca să bată vântul prin uşa deschisă, să le încurce şi să nu le mai pot dezlega nici cum a putut machedonul înnădeala gordiană. Cu o spadă, mă rog, cu una dintr-o marcă de prestigiu şi fără vicii ascunse, aş putea cel mult diseca, tranşa chirurgiceşte în două părţi fatalmente inegale spirala genetică deasupra căreia nu mă pot concepe, deschizând astfel calea spre adevărata şi reala şi autentica-mi dedublare. Pentru că literele din cuvântul clonă sunt, nu-i aşa, tot cinci... Literă ori cifră, iată că n-are a face, nu se-mpiedică destinul, predeterminarea în amănunte vrednice de uitare doar pentru că cineva, de mai multe ori şi sub mai multe nume, s-a considerat dator să-i ceară Străinului să se oprească pentru că ceea ce credea acesta că e patru, era zece. Evident, zecele acela e suma naturală a numerelor până la patru şi dedublarea numărului de litere din acest patru pe care s-au zidit piramidele şi întoarcerea prin mulţimea propriilor sunete grafiate înapoi în matricealul patru şi doar dintr-o perspectivă fără perspectivă un unu originar clonat, adică multiplicat întru sine cu pedepsirea nemiloasă a oricărei deviaţii şi întru propria-i magnificienţă - dar nu atât de evident e faptul, vital hic et nunc, că acest rotund, armonic, fără asperităţi zece este puterea mea de a fi reuşit, fie şi numai prin hazard, să alătur fericit două cuante ale existenţei mele destrămate din dor de altceva.

Ştiţi voi, cei care n-aveţi cum să ştiţi ce nu se petrece când voi înşivă petreceţi ca să uitaţi că vă petreceţi, că este acum nu minutul, ci ora cinci, oră la care chiar şi în această întunecată apropiere solstiţială de globul solar poţi trăi, poţi ex-ista fascinaţia zorilor în chiar clipa dinainte ? Aflaţi.

Şi mergeţi în drumul vostru.

&

Element. Nici mai mult, nici mai puţin decât element şi nici o conexiune cu dezvăluirea aceasta de-a dreptul că pe poarta cerului nu treci decât de unul singur. Să-l fi privit ca pe un universaliu - ce inutil travaliu - ar fi fost ca şi cum mi-aş fi tăiat cu un cuţit bont de bucătărie pofta de mâncare: lăsând rană cuţitului. Nu-mi stă acum la îndemână decât să recompun cumva procesul din care s-a ivit, dintr-o anume ori nebuloasă mentală coerenţa aceasta tăioasă şi sticlind a concretitudine de gând păşind spre verbalism... de cheag (malefic, aş putea să mă tem de-aş putea cunoaşte temerea fără frică), cheag al negânditului şi nerostibilului ce-mi pulsează prin venele celelalte.

Prin venele mentalului.

Mental ? Atunci să fie vorba de o lectio peltic formulată, să fie deci vorba despre ielele mentalului - ar fi elementardragăwatson, că doară nu alimentar - şi-n cazul ăsta, ce voiesc ele, dacă sunt iele ? Că până la sânziene, walpurgie şi tipperary it’s a long way, zice-se. Numai până la poarta cerului e întotodeauna mai aproape decât crezi, mai aproape decât vrei, mai aproape decât braţul întins lateral spre speranţă. Spre acea speranţă elementară de a nu te descompune în elementele primordiale, pe care ele, întotdeauna ele şi nimeni altcineva decât ele ţi-o oblojesc, ocrotesc şi răpesc.

Suflete, fi-vei şi tu element. Evident, de... ciment.

Străstrăbunica fie iertată, într-o vreme când călca tânără şi fără grijă de elemente, universalii ori gnoseotehnologii pe uliţa aceea prăfuită de târg moscopolitean (o potecă mai largă plină de pulbere şi prea la miazăzi de drumul cel fără de pulbere ca să ajung să n-o cunosc, pe unde ajungea la fântâna de obşte să ia apă să adape oile neiubitoare de trăncăneli sapienţiale că li s-ar fi acrit laptele), a avut în ograda bunicilor ei în care după de tot-ducerea părinţilor avea să-şi aducă soţul - chipeş popă dăscălit prin iviria, de i se zicea Stăinul - a avut, zic, în acea bătătură largă cât copilăria toate elementele la degetul mic: şi lut pentru oale, şi apă de ploaie, şi lemn şi iască pentru foc, şi aer curat de munte, mai ales iarna şfichiuitor. La ce bun să-şi piard-atunci ca vod-al moldovii vremea în gâlceava înţeleptului cu lumea - când mai sănătos se putea împlini ca matrice a nebun-înţelepţilor ce vor să vie ?

Şi tot veniră, mări, veniră, la apus de ere - că toate-s efermere... şi printre ei vor fi fost destui (unul pe lângă mine şi-ar fi de-ajuns) care să despice-n patru firul nemaitors de urzitoare, ci de filaturi întregi, până la cauza primă şi dincolo de ea, până-n ultima instanţă şi acolo unde şi magiştrii dau interviu, până la esenţă - până la element. Demers dement. În locul său exista (există dintotdeauna şi va fi de-a pururi) libertatea de a nu-ţi păsa, de-a nu te implica, de-a-ţi vinde chiar libertatea la preţul bursei din ziua precedentă, tva exclus.

Poate de neluminarea căii ăsteia, şi amăgirea moscopoliteană şi împărăţia despărăţită şi celelalte asemeni pufului de păpădie către poarta cerului cea din vede (din roşiorii de vede) s-au dus. Iar voi, construind răsăritul, o puneţi de-un astenic apus. Să nu ziceţi mai la urmă că nu v-am spus.

&

Nu-mi este voia şi nu m-ar lăsa prea tăinuitele tensiuni din lumatie, să meditez la necuprindere: vor veni cu adevărat zorii, iar cea mai upgradată dintre şeherezade se va retrage din iatacul omnipotentului către aparent umilul (e-n misiune sub acoperire) beduin. Care, există în acest sens dovezi imbatabile, rapoarte ale unor înalte comisii şi scanări din toată reţeaua de sateliţi, e tot un fel de Străin.

Numai că nu unul dintre cei de fală, care se-ntreabă cu superioritatea cu care ghilgameş s-a lăsat să doarmă după ce-a atins pâinea zeilor cam ce daruri mai pot să-i aducă pământenii. Acesta, de-l vedem acuma prin ochiul cu ploeoapa lăsată din frunte, ştie cu rigoare probabilist-statistică, cunoaşte deci efectiv că darurile lipsă sunt la număr cinci şi sunt, cinic exprimându-ne, elementare. Anume, văzduhul aburind napalmic, dogoarea de-a ducere-n nirvana, lichidul mai abundent decât ar putea lăsa auzindu-se ultima bolboroseală, scândura înşesit-împăturită şi ţărâna uşor-deasupr-aşternându-se. Genuin, beduinul.

Să-i cer lui, ca bilet de favoare, măcar încă cinci minute, cuante dintr-o ex-istenţă în care o şeherezadă (una anume din ele, una din iele) nu mi-a încălzit încă aşternutul gândind că mai e cale destulă până la poarta cerului ori ştiind că nu-i pot promite să trecem împreună prin ea ? Sau să păşesc o vreme măcar agale alături de beduin, construindu-mi cărămidă cu cărămidă, la fiecare oază de popas, speranţa că înaintăm împreună pe-un drum care pare numai să ducă spre apunere, dar se încolăceşte ca o bandă moebius - redându-mă ? Fie şi doar pentru că, dacă mi-ar cere, aş avea şi ce-i oferi vamă: un ban de metal comun, pe deasupra găurit, deci inelizat, deci idemizabil.

Rămâne atunci doar să fiu eu în-sumi... eu în-sumă... eu în sumatra, dacă mi-aş putea citi matra. Că de suma în care să mă însumez ca şi când m-aş înfileta tot răsucindu-mă pe loc a nedumerire nu ştiu acum decât că închide în ea fascinaţia celor treisutecincizecişişapte de clipe pe care în joaca-mi de-a numărătoarea le socot egale cu anume cinci minute... cu cele în care şeherezada, văzând zorii, tace înainte să plece. dDar treisutecincizecişişapte este cu doar opt mai puţin decât zilele unui an (opt, ay, cifră nebunatecă, infinitate stând în capul oaselor precum un idol transoceanic la adăpostul escorialului) şi anul în sine e o durată prea lungă, prea transcendentă ca s-o suport.

Întoarce-te, fă, şeherezado, şi spune-mi că atâta-i clipa. Spune-mi să mă trezesc că am ajuns joia de după miercureaciuc.

&

... că toate cele care ajung să se ştie răscumpără cele nicicând cunoscute. Nu mi-am îngăduit să pun la îndoială nici dogma, nici negaţia ei, mai ales că greu mi-ar fi până să hotărăsc care-i una şi care cealaltă - dar de fluierat am fluierat. Fusese o încercare de a fredona ceva, numai că din apartamentul vecin se auzea haciaturian şi, mă amăgeam, nu aici avea să se construiască biserica în care să n-am voie să fluier. Câtă lipsă de prevedere, ce utopie supranormativă, cum să nu se construiască aici lăcaşul dacă plutesc în fascinaţie... dacă stau ghemuit ca un foetus în plasma aceasta moale şi pufoasă care închipuie pentru acum fascinaţia ? Necrezând, m-am expus riscului de a fi zidit cu tot cu pântecele dinprejuru-mi în zidul lăcaşului, ca preţ pentru rătăcirea confraţilor primului dintre constructori - fără să mai am dreptul la alt univers decât cel mărginit de cărămida strâmb aşezată alături. Şi totodată crezând îndărătul necredinţei de care mă folosesc ca să-mi ostenesc neînţelegerea aşa cum mă folosesc de apa cişmelei să-mi spăl oboseala drumurilor nemaifăcute, mi-am prezervat un alt drept: acela de a ţâşni, de a mă naşte la sfârşitul strâmbei zidiri din însăşi turla ei. Ca un fascicul laser. Ferice, îmi spun gândind astfel, ferice de cel care stinge cu grijă mucul unei lumânări ca să-i păstreze flacăra pe colţul dinlăuntru al ochiului - şi nu ca să se-arunce-n baia de foc a străfundurilor, cea în care nu se mai recunoaşte element de element, în care e lesne zborul pe mătură şi certitudinea nemăsurată.

Spuneam că din iritarea la gândul cât trebuie să aştept aş grăbi numărătoarea ? Nu e adevărat - de frică, de groaza că mi-e frică şi de amuzamentul că m-ar cuprinde groaza fiindu-mi frică. Numărătoarea... acel limerick neaoş ce-ţi dă şansa să te ascunzi înainte de a începe vânătoarea, prinderea de veste şi de urmă. Mie mi s-a numărat deja şi nu m-am ascuns (n-am ştiut că trebuie s-o fac, dar cine ar fi trebuit să-mi spună lucra atunci în schimbul doi al unei fabrici care şi-a dat - uite că s-a putut - obştescul sfârşit). Şi din cauza asta - să-i dăm determinismului ce i se cuvine - nici n-am fost găsit ca să-mi fie dată partea de pedeapsă: n-am fost căutat. Dar cine ar fi într-atât de zăbăuc încât să caute ceea ce-i stă drept în faţă ? ori să împingă sfoara pe care agale o trag ceilalţi dimprejur, neîntrebându-se de rosturi ca nu cumva să fie luaţi mai apoi la rost ei înşişi. Fascinaţia, da, fascinaţia este un rost în sine (că e rău ori bine, nu ţine de mine), numai că ea durează mai puţin decât îţi trebuie ca să pocneşti primele trei degete de la mâna dreaptă pe care-ai numărat minutele ca să vezi dacă-ţi ies tot cinci. Sigur, şi pentru fascinaţie se găseşte cine să te ia la întrebări - frigul, foametea, ciuma, cutremurul, setea de altceva, liderul opoziţiei, năvălirea altor neamuri, năvălirea propriilor neamuri (cele ieşite din tine ca din peştera altamira), pneumonia sau hohotul de râs ori numai un os de peşte. Ori unul domnesc. Ori ceea ce îţi trece prin minte, indiferent de calibru. Pus la curent după ce-nvăţase pe necrezute jocul de-a nemurirea, poetul zis-a bine că urmează ca deasupră-ţi să vorbească un mărunţel preocupat mai mult de propria lustruire. Şi dacă ? de te-ar slăvi pe tine, ce-ar fi altfel ? ai găsi în sfârşit trifoiul cu patru foi ?

Iată cum ar suna ruga mea nerugătoare: de-i să fiu lăsat Străinului, fie-mi dată înzestrarea coniferelor de a-şi înnoi în toată clipa veşmântul. Ştiu că lor le e sortit să cadă pentru sărbătoarea de petrecere de an şi mai ales înainte de solstiţiu, că după-mpodobirea de datină şi închinarea în procesiune a moşilor sunt azvârliţi ca să nu mai umple inutil locul în apartamentele confort redus şi să le amintească locatarilor că pot atinge fericirea... dar pân-atunci le este totul verde şi dup-atunci mirosul lor de cetină rămâne impregnat în prefabricate, în oase, în facturi şi-n vise. Niciodată, niciodată nu va cădea zăpada atât de înaltă încât să nu se poată zări vârful bradului.

Şi niciodată paşii beduinului nu vor cunoaşte scârţâitul fără seamăn al zăpezii sticlind. Zăpadă căruia de-al blajinilor recunoscându-mă, eu cel puţin nu-i găsesc locul printre

elemente - ci la intersecţia lor. Acolo unde, ca să zic şi eu pre limba celorlalţi, nu e durere, nici întristare, nici timp de antenă pentru spoturi publicitare. Unde străstrăbunica va fi fiind încă şeherezadă popei de iviria cu dorul de moscopole lăcrimându-i în roua altor dimineţi, unde însumi într-a tresuisutecincizecişişaptea noapte voi cere cândva şeherezadei care-a putut ceea ce beduinul nu, să-mi repete povestea. Unde totul e transfigurat în unde - în acel un D de la destin. Căruia-i cinstesc această dintâi carafă de vin.

Vai mie mi-a fost şi încă-mi este cât stau baricadat în cetate scuipând în sân să nu pătrundă peste creneluri la ceasul chindiei ielele - după ce-or pătrunde, c-or pătrunde într-un sfârşit, va fi vai lor. Asupra mezinei din cârd am acte de proprietate-n regulă - cine are ceva de spus împotrivă să spună acum sau să tacă pe veci; i-am hărăzit eu ceea ce ele - iele nu s-au îndurat să-mi hărăzească. V-am spus ce nopţi, ce înainte de amiezi înlănţuiţi unul de altul, ce şoapte, ce prelingeri într-înşine la temperatura camerei, ce înălţări şi istoviri... nici nu v-aş spune, încă n-a fost cea de-a treisutecincizecişişaptea oară. Abia atunci spirala codului, codurilor noastre s-ar deschide fără durere, fără anestezic şi-ar lăsa să cadă, să se reverse pe dinafară catena de nepomenire. Şi-abia atunci i-aş putea râde în faţă beduinului Străin îmi eşti, sunt oricând gata să nu-mi mai fiu străin. Taina de netăinuit a acelei cuante de serie şi totuşi irepetabilă de cinci minute din propria-mi trăire.

E cinci, e cinic şi cât pe s-ajungă clinic, sunt unu, aş putea trei şi decât patru mai bine doi. Respiraţi adânc, voi respira împreună cu voi.

&

Sst ! Dar este deja dimineaţa, oameni buni, ce ne-ar mai fi permis să tăcem laolaltă ?